

Nr 2 2016 Årgång 23. Utgiven av Västergötlands spelmansförbund.

Västgöta spelmannen

Innehåll

Sprakande folkmusikalisk helkväll

Ny i styrelsen och nya medlemmar

Vad är folkmusik?

Årsmöte x 2

Jubileumsstämmor till Gölle

och Lars i Dala

Integrationsprojektet Låtspelets

Noter eller inte

Stämmor och spelträffar

Västgötaspelmannen

Nr 2 - 2016 Årgång 23.

Utgiven av Västergötlands Spelmansförbund

Utkommer med 4 nummer per år planerade till veckorna 6, 21, 39, och 49. Material till tidningen sänds, om ej annat anges, till Tidningens adress **senast 5 veckor före utgivningsdatum. Presstopp för Nr 3 är den 16 augusti.**

Annonser införs i mån av utrymme efter diskussion med redaktionen. **Annonsspriser:** Helsida – 1200 kr; Halvsida – 600 kr; 2 sp x 100 mm – 400 kr; 1 sp x 100 mm 200 kr. Medlemmar annonserar gratis.

Tidningens postadress är redaktörens. Artiklar, foton mm sänds via E-post endast till: vsf.redaktion@outlook.com

Redaktionskommittén består av:

Michael Eriksson **Redaktör.**

Tövevägen 2, 523 99 Hökerum.

Tel. 073-826 77 21. kalaspaff@icloud.com

Anders Brissman, **även förbundets kassör**, Tibro

Tel. 072-528 91 28. anders.brissman@telia.com

Ann-Katrin "Olga" Hellner, Lerdala.

Tel. 070-877 44 97. olga.hellner@gmail.com

Susanne Lind, Lerdala.

Tel. 073-052 13 14. susanne@fiolind.se

Billy Lätt, Bö, Norge. Tel. 004790171251.

billy.latt@t-fk.no

Lars Persgren, Vårgårda.

Tel. 070-493 12 36. persgren55@gmail.com

Anders Schönberg, Borgunda.

Tel. 070-831 03 52. vindvis@telia.com

Kristin Svensson, Göteborg.

Tel. 070-342 86 25. kristin@fornfela.se

Grafisk form: Ola Wirtberg, Lerdala.

Tel: 070- 872 95 92. ola.wirtberg@telia.com

Ansvarig utgivare för Västgötaspelmannen, och Ordförande för förbundet: Per Oldberg, Borås. Tel. 070-273 83 63. per.oldberg@gmail.com

Förbundets sekreterare och postmottagare:

c/o Anita Widell, Sandgärdesgatan 32, 502 34 Borås. Tel. 033-240 280. anita.widell@bornet.net

Förbundets hemsida: <http://www.vsf.nu>

Besök även vår Facebooksida!

Medlemsavgift för år 2016: 300:-/person. Medlem under 18 år 125:-. Enbart prenumeration 100:-/år. Bankgiro: 5949-4591.

Tidningen är tryckt på miljövänligt papper vid Handelstryck, Borås.

För att du ska få tidningen till rätt adress, meddela eventuell adressändring till förbundets kassör Anders Brissman Tel. 072-528 91 28. anders.brissman@telia.com

Omslagsbild: Olof Bergström och John Hovbjer på turné med Västra Låteverkstaden.

Foto: Jenny Elisabeth Gustafsson

Molnen skingras över Åsunden

en underbar februarimorgon i Ulricehamn - Årsmötesstaden 2016

Efter en mäktig fredagskväll som inspirerade till kreativa utmaningar för framtida musicerande på nya spelarenor så som barer och pubar (och vem vet – kanske marknadsplatser och torg mm), vaknade vi upp till en fantastisk utsikt och ett strålende solsken för att efter lunch avhandla 2015-års förbundsverksamhet.

Närmare 50 personer slöt upp. Efter det sedvanliga allspelet lett av Pers Nils Johansson, öppnade ordförande Per Oldberg årsmötet.

Foto: Catarina Coutinho Axelsson

Årsmötet leddes av Helen Ambertsson och sekreterare Britt Josefsson, vilka förde mötet framåt med vana händer. Styrelsen är oförändrad, således omvaldes till Ordf Per Oldberg, Sekr Anita Widell, Kassör Anders Brissman, samt Ledamöterna Fredrik Persson (webbansvarig) och Johan Torstensson. Till ny styrelsesuppleant valdes AnnaMaria Lönning von Wolcker, som du kan läsa om här intill.

Valberedningen: Thomas Johansson valde att avgå och ny till valberedningen blev Anki Lövgren. Sedan tidigare kvarstår således Mikael Pettersson och Pers Nils Johansson. Revisorer: Lars-Peter Högling invaldes och omvaldes gjorde Gertie Samuelsson. Till nya hedersmedlemmar utsågs Åke Nykvist och Karl-Erik Ericsson. Stipendier från Nils Erikssons stipendiefond tilldelades dels Skallsjö Folkdanslag samt Simone Magnusson. På förslag från en motion fastlogs efter omröstning att ordförande och kassör skall arvoderas med 2500:- vardera/år för sitt arbete. Detta beslut gäller för ett år i taget.

Vi i tidningsredaktionen är glada över att mötet gav oss förtroende att fortsätta vårt arbete även detta år.

Mötet beslöt att starta en ungdomssektion. Detta bl a för att kunna få bättre ekonomiskt stöd till bl a Sjövikskurserna. Till nummer 3 eller 4 av VS räknar vi med att ge mer information om hur det hela skall genomföras.

Efter årsmötet festade vi på en härlig syrisk buffé, och därefter vidtog som vanligt "korridorspel" och spel till dans. Drygt tio par på dansgolvet, och några av dem var

långväga folkdansare som hade hörsammat inbjudan, vilket gläder oss stort. En utökad samverkan med olika folkdanslag och andra "dansverksamheter" är fortsatt ett stort önskemål för framtiden. Arrangörerna Folkmusikgruppen Kalvdans och Anna Mogren tackar er alla för att ni kom och delade glädjen med oss. Vem som tar över stafettstråken till nästa årsmöte är för närvarande oklart. Intresserade kontaktar med fördel styrelsen bums!

Facebook är ofta en oöverträffad kanal med fantastisk snabbhet och spridning, vilket dock gör att mycket info som går ut den vägen ej når till alla våra medlemmar. För att råda bot på detta behöver vi förbättra hemsidan, och i viss mån samverkan mellan hemsidan och tidningen. Den 20:e mars hade vi tillsammans med styrelsen ett "Multimediamöte" kring dessa frågor. Utöver att nå våra ca 560 medlemmar vill vi ju också värva nya öron till vår fantastiska kulturskatt.

Vår förmånliga Instrumentförsäkring är en av alla orsaker till medlemskap i VSF. Vad sägs om en låg premie, hög ersättning, och som gäller i hela världen? För fullständiga villkor och ytterligare information se VSF:s hemsida under medlem, där finns länkar till villkoren m.m. Vid behov kontakta även vår försäkringsansvarige Britt Josefsson på bij@telia.com

Vi har nu en lång och härlig folkmuksommar framför oss varav flera evenemang finns att läsa om.

Michael Eriksson

God läsning, och Vi ses i sommar!

Fototävlingen avgjord

Ni missade väl inte förra numrets fina omslagsfoto? De båda dansarna fångades i steget av Kjell Johansson från Brättensby, Herrljunga. Det var under spelträffen i Lygnared som Kjell var framme med kameran. Redaktionen ringde upp den flinke fotografen Kjell och meddelade att han vunnit konsertbiljett och fika på Skarastämman den 16 juli.

Sprakande folkmusikalisk helkväll

Det blev verkligen en folkmusikalisk helkväll i Ulricehman kvällen innan årsmötet.

Redan på kvällens första konsert med Jenny Gustafsson och Pers Nils Johansson var det fullt. Personalen på biblioteket fick dra undan bokhyllor och sätta fram nya stolar då publiken strömmade till. Jennys och Pers Nils tigha och finstämda samspel skapade en intim stämning med publiken och angav en fin startton för kvällen. Nästa stopp blev Bar Prego där det snabbt blev fullt av folk, varmt och stundtals mycket trångt. Här fanns möjlighet att äta syrisk buffé och samtidigt lyssna till olika scenframträdanden.

Först ut på scen var dragspelaren Thore Nilsson med sonen Johan på klarinetten och kvällen avslutades med ett allspel lett av The Ulricehamns Balspelhenslag. Stämningen på bar Prego var hög när de olika numren avlöste varandra och trots

Foto: Michael Eriksson

det blev det alldeles knäpptyst under en av Sabina Henrikssons finstämda låtar, då det blev en magisk stämning. Då Majlaget med Jenny Gustafsson i spetsen anträdde scenen blev det helt annat spel. Majlaget spelar "fort hårt och högt", som Anna Mogren skämtsamt beskrev dem. Roligt var också att ett gäng entusiastiska dragspelsungdomar från Vänersborg under ledning av Stefan Wänerskog besökte Bar Prego och spelade ett gäng låtar.

Foto: Michael Eriksson

När scenframträdandena och allspelet var över gavs det möjlighet att sitta kvar och jamma lite vilket också folk gjorde tills personalen var klara med sina bestyr och tyckte att det var dags att gå hem.

På Din Deli där man under kvällen inte

hade haft några scenframträdanden utan varit plats för buskspel hade man inte haft så många besökande spelmän utan var i färd med att stänga då ett gäng spelsugna till slut styrde kosan dit.

Foto: Michael Eriksson

Då det verkligen var var alldeles knöktjockt på Format, Bårs och Bullar där bla Linda Skoglund Trio, Kalvdans, Anna Ocsurerat mfl, uppträdde blev det ett spontanspelställe på Indian bar där det under kvällen blev ett bra jam med spelfolk som kom och gick. Till slut avslutades kvällen för min del på Format Bårs och Bullar där Jenny E. Gustafsson och Per Oldberg, tillsammans med andra spelsugna spelhens röjde loss med Sexdregalåtar och fick publiken att skandera "SEXDREGA, SEXDREGA!!"

Jag hoppas att arrangörerna för kvällen med Anna Mogren i spetsen känner sig nöjda! Det blev en fantastisk kväll med folkmusik ute på platser där vi vanligtvis inte möter svensk folkmusik. Det var härligt att se folks positiva reaktioner och höra kommentarer som "är detta svensk folkmusik? Är ju lika häftig som Irländsk!" Självklart var det väl även en del som helst ville ha sin vanliga musik från högtalare i stället för live från fioler, durspel och sång... men jag tror att det gav många och små ringar på vattnet för hur folkmusik kan användas och vilka rum den får finnas i. Glad och nöjd gick jag ut i vinternatten och när dörren slöt sig bakom mig hörde jag hur Folkslaget sjöng acapella så vackert där inne och säkert fortsatte den folkmusikaliska helkvällen en bra stund in på natten.

Ann-Katrin "Olga" Hellner

Ny i styrelsen

Vi hälsar AnnaMaria Lönning von Wolcker välkommen som ny suppleant till styrelsen, som här ger en kort presentation av sig själv!

AnnaMaria heter jag, är 21 år gammal och bor i Ullervad utanför Mariestad. Jag läser till sjuksköterska på Högskolan i Skövde, och trivs fantastiskt bra med den utbildningen! Jag började spela fiol när jag var fyra år, med det är först på senare år som den svenska folkmusiken har kommit in i repertoaren, genom att jag började spela med Mariestads folkdanslag.

Som förebilder har jag Lars-Olof Ejstes och Mikael Pettersson, båda fantastiska spelmän som jag har förmånen att få lära mig av. Det senaste året har jag även fått upp ögonen för dansen, och lägger då och då gärna ned fiolen för att i stället svänga runt i en polska!

Jag ser också fram emot att få vara delaktig i spelmansförbundets verksamhet!

AnnaMaria

Nya medlemmar!

Under perioden januari till mars i år har följande personer blivit nya medlemmar.

Vi hälsar er varmt välkomna!!

Lena	Andersson	Angered
Hanna	Backström	Hökerum
Gunnar	Bergevald	Älvängen
Annika	Dunér	Lerum
Sune	Falk	Skara
Ann Katrin	Gillbro	Hindås
Tobias	Granmo	Lerum
Ueli	Leuthold	Schweiz
AnnaMaria	Lönning von Wolcker	Mariestad

Sandra	Paulsson Kalrsson	Arvika
Johanna	Saack	Arvika
Simon	Severinsson	Vikingsstad
Matilda	Sjöholm	Älvängen
Åsa	Strauss	Lerum
Stellan	Åström	Herrljunga

Anders Brissman

Vi fortsätter här Billy Lätts artikelserie från
förra numret, med Del 2 i en trilogi om:

Vad är folkmusik?

Foto: SKLT

Folklivsinsamlarna och upptecknarna

I Sverige startades tidigt ”räddande aktioner” för att inte allmogekulturen skulle gå förlorad; att den inte skulle förgätas som man sa på den tiden. Insamlare och upptecknare sökte upp människor på bygderna och skrev ned och upptecknade det de ansåg som intressant och viktigt att bevara och rädda till kommande generationer.

Redan 1814 gavs de första häftena ut med folkmusikaliskt material. Det var ”Traditioner af Svenska Folkdansar” av Arvid Agust Afzelius och Olof Åhlström. Det kom ut 4 häften med 142 melodier arrangerad musik 1814-15. A.A. Afzelius var från Hornborga, Broddetorps socken, i Västergötland. Han var präst, psalmdiktare och folklivsforskare. Olof Åhlström var från Vårdinge socken i Sörmland och var organist, kompositör och musikförläggare.

Som ett resultat av bl.a. de nationalromantiska strömningarna var det på modet att societeten, de välsituerade, samlades i salonger och i privata hem där det underhölls med högläsning från böcker, deklamering av dikt och framföring av musik. Fina familjers döttrar och säkert andra som hade ett piano i hemmen underhöll bl.a. med folklig musik arrangerad för piano. Man kan anta att ”Traditioner af Svenska Folkdansar” blev flitigt använda i nämnda kretsar.

Upppteckning av folklig musik fortsatte sedan under hela 1800- och 1900-talet. Några viktiga upptecknare av spelmän och sångare från Västergötland var Samuel Landtmansson, Nils Stålberg, Filip Engkvist samt Yngve Laurell som också gjorde fonograf-inspelningar från 1913-20. Andra viktiga folklivsinsamlare från Västergötland var Sven Lampa, Johan Götling och Johan Möller.

Spelmanstävlingarnas tid

Lite senare på 1800-talet och in på 1900-talet, efter att folkmusiken och folkkulturens råstoff togs in i de intellektuella kretsarna, växte något för tiden nytt fram bland folkmusikens utövare. Det var spelmanstävlingarna eller, som det senare kom att heta i Norge, kappleikarna. Det är intres-

sant att notera att Norge kan dokumentera sin första spelmanstävling så långt tillbaka som 1875 i Hallingdal. Denna tävling hölls utomhus och gällde för instrumenten lur, horn och langeleik (ett slags psalmodikon). Den första tävlingen för hardingfela hölls i Bø i Telemark 1888. Kappleiken kom nu in som begrepp för dessa tillställningar.

I Sverige hölls den första spelmanstävlingen 1906 i Gesunda, Dalarna. Också denna tävling hölls utomhus likt den första tävlingen i Hallingdal. Många av oss har sett det välkända fotot från tävlingen i Gesunda där Ljuder Anders Ersson från Mora, iklädd hatt och förkläde, halvsitter i en höskrinda och spelar. Stående framför vagnen ser vi Nils Andersson och på en sten sitter självaste Anders Zorn i sin ljusa Moradräkt. De två karlarna utgjorde domarjuryn tillsammans med Janne Romson från Mora. Tävlingen var för instrumenten lur, horn och fiol.

Denna bild säger mycket om den tidens anda och i vilken situation folkmusiken och spelmännen nu var i eller kunde komma i. Nils Andersson och Anders Zorn var inte vilka som helst. Vi känner ju Nils Andersson som en av de två som gett ut storverket ”Svenska låtar”. Han var stadsnotarie från Lund och denna tids ledande folkmusiksinsamlare. Anders Zorn känner vi som den kände målaren och grafikern från Mora. Båda två insåg att dåtidens musikaliska kulturarv höll på att förlora sin funktion och position i samhället och de ville rädda en utdöende kulturform. Det var framsynt handlat av Anders Zorn när han kopplade hornblåsare och fiolspelmän i Dalarna till låtupptecknaren Nils Andersson. Kanske detta var starten på del 1-4 – Dalarna i Svenska låtar.

Att notera är att Norge hade sin första spelmanstävling 31 år före Sverige och att Sveriges första tävling organiserades året efter Unionsupplösningen mellan Sverige och Norge 1905. Ett intressant historiskt, politiskt och kulturellt fenomen.

Händelsen i Gesunda spred sig och redan året efter genomfördes spelmanstävlingar i Lund och Mora på initiativ av nämnda herrar. Sundsvall, Vigselbo, Göteborg och Varberg hade också tävlingar 1907. 1910 var det dags för Stockholm och Skansen, där tävlingen var för spelmän från hela landet och gick under namnet Riksspelmansstämma. Orsaken till namnbyte från tävling till stämma lär ha varit att man ansåg det som problematiskt att kalla det en tävling eftersom det skulle bli svårt att jämföra spelmän med varandra då dom kom från olika delar av landet och från olika traditioner och spelstilar. Ordet Riks framför spelmansstämma kom av att tävlingen var för spelmän från hela riket. Nils Andersson var också initiativtagare och pådrivare för denna första spelmansstämma.

Domare och jurymedlemmar på spelmanstävlingar favoriserade äldre folkmusik och kom på så sätt att styra låtvalet

från spelmännen.

Det var ju attraktiva prispengar för de som vann och i Gesunda var det 50 kr i prispengar. Det var mycket pengar vid denna tid.

Nils Andersson var med och bildade ”Folkmusikkommissionen” 1908. Detta var en sammanslutning som verkade för insamling och utgivning av spelmansmusik. Folkmusikkommis-

sionen stod bl.a. bakom de flesta av de 24 band som Svenska låtar utgör. Folkmusikkommissionen hade en formulering som Nils Andersson dikterat och som inte bara han utan de flesta av dåtidens förkämpar för folkmusiken gick efter. Det var viktigt för jurymedlemmarna att ha något att döma efter, dvs att vara eniga om vad man menade med svensk folkmusik. Det fanns alltså behov för en slags definition.

Definitionen, eller uppropet, av Nils Andersson lät så här: ”Folkvisor och gamla psalmmelodier, vallåtar, gånglåtar, skänklåtar, brudlåtar, längdanser, polskor, kadriljer, gammalvalser m.m. men däremot inte polkett, mazurka, wienervals, gallopad.” Under spelmanstävlingen i Sundsvall 1908 uppmanar upptecknaren K.P. Leffler spelmännen att: ”Spela edra gamla präktiga polskor, marscher och gammalvalser, men bry er inte om, tvärtom akta er, för alla moderna saker, sådant som spelas på positiv, dragspel och grammofon.”

Spelmanstävlingarna var starten till det som senare blev framväxten av spelmansrörelsen på 1920-talet.

Behov för en definition av folkmusik!

Nils Andersson och hans domarkolleger skapade som nämnt i sin tid riktlinjer för vad svensk folkmusik var. Knappt 50 år senare var det dags igen, då var det en betydligt större apparat som kastade sig in i definitionsarbetet. Efter en flerårig debatt slöt sig The International Folk Music Council (IFMC) till följande definition 1954:

”Folkmusik är produkten av en musiktradition som har vuxit fram genom den muntliga överföringens process. De faktorer som formar traditionen är:

1. Kontinuitet som knyter nutid till förtid.
2. Variation som springer ut av den enskildes eller gruppens kreativa puls.
3. Ett urval av samhällsgrupper som bestämmer den form/de former som musiken ska fortsätta i.”

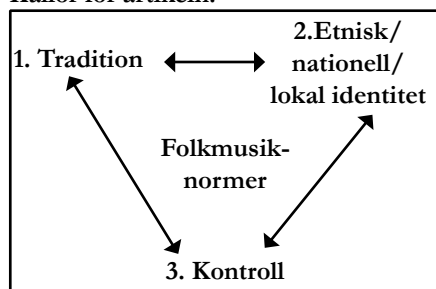
Definitionen följer i hög grad engelsmannen Cecil Sharps definition från 1907, där han pekar på folkmusikens säregenheter och där han viktligt lägger sig om kriterierna:

1. Kontinuitet
2. Variation
3. Selektion (kontrollkriteriet – sociala nätverk och sammanslutningar som direkt eller indirekt kontrollerar urvalet av form och stildrag)

I alla moderna samhällen verkar folkmusikbegreppet vara knutet till historiskt förankrade värden som tradition och lokal eller etnisk/nationell identitet. Dessa värden säger något om vad som ska kontrolleras och av vem.

Definitionen kan visas med följande modell.

Källor för artikeln:

- FANITULLEN- Innføring i norsk og samisk folkemusikk. Universitetsforlaget
- Folkmusikboken. Prisma
- Wikipedia
- Föreläsningar av Frode Nyvold och Odd Are Berkåk på Folkemusikkstudiet i Rauland, Høgskolen i Telemark

Redaktionen kommentar:

I nummer 3-2016 av Västgötaspelmannen avser Billy att dra linjer in mot dagens förståelse av folkmusik och ge exempel på detta. I nummer 4-2016 tänker vi oss en konklusion, diskussion och synpunkter på temat. Men, vem vet, kanske det blir en början på en ny artikelserie?

Riksförbundets årsmöte i Västerås.

Första helgen i april hade Sveriges Spelmans Riksförbund (SSR) sitt årsmöte. Mötet sammanföll med Folk- och världsmusikgalan. Tanken var att deltagarna skulle komma och delta i de konferenser, utställningar med mera vilka ordnades denna vecka/helg, därför hade SSR inget annat än årsmötet planerat.

För egen del blev det en lunchkonsert med musik från Västmanland. Jag hörde även på information om Ethno, Susanne Lind berättade om hur det är upplagt. Det fanns en rad utställare av olika slag, riksförbund, folkhögskolor, enskilda spelmansförbund, artister och grupper och Svenskt Visarkiv för att nämna några. Här kunde man få mycket information och även köpa skivor och noter.

Informationen inför årsmötet kunde ha varit bättre. Varje övernattande ombud fick en biljett till galakonserten på lördagskvällen, var den skulle hämtas ut var oklart. Var årsmötet skulle hållas fick vi reda på under lördagskvällen.

Efter konserten hade jag sett fram mot lite spel någonstans. Först när jag tänkte göra kväll, hittade jag en handtextad skylt ”Spel och dans, en trappa upp”. De aktiviteter man förknippar med SSR:s årsmöte, ordförandekonferens, spelkurs med mera uteblev helt. Dessa aktiviteter återkommer nästa år. SSR:s årsmöte 2017 blir i Västerbotten.

Söndag morgon blev det årsmöte. Ett välkommet avbrott var de ungdomar från Sala som spelade några låtar. Det mesta löpte på under årsmötet. Ansvarsfrihet beviljades. Valen skedde enligt valberedningens förslag.

Styrelsen fick lite kritik för bristen på information om var årsmötet skulle hållas. Det framfördes synpunkter på kassarapporten, och den kontoplan man arbetar efter, den var lite svår att förstå. Eftersom Gunnar Brandin (adm.ansvarig på förbundet) inte var med, så blev det lite si och så med svaren. Förhoppningsvis ser styrelsen till att kontoplanen blir mer lättbegriplig och att man är överens om hur olika kostnader skall bokföras. Till saken hör att SSR köper bokföringstjänsten av Svenska Folkdansringen.

Den fråga på årsmötet som vällade mest diskussion var styrelsens förslag att höja årsavgiften för 2017 med 30 kronor per medlem. Förslaget blev till beslut. Argumentet för en höjning var väl motiverat. SSR riskerar minskade bidrag om inte de egna medlemsavgifterna ligger någorlunda i nivå med det statliga bidraget. För tillfället får de cirka 485 000 i bidrag och har ungefär 300 000 i inkomster från medlemsavgifterna.

Att SSR påpekade att vi har varnat för att avgiften måste höjas, känns inte som ett bra argument. Det minsta man kan begära

som ett medlemsförbund i SSR, är att ett sådant förslag måste framföras i god tid, så de enskilda förbunden kan agera. Det är bara att hoppas att SSR lär sig av detta och är ute med denna typ av förslag tidigare i fortsättningen.

Vårt förbund kommer att få se över utgifterna 2017, för att kunna klara av denna oförutsedda höjning. För 2018 gäller höjning av medlemsavgiften.

Anders Brissman

Västgötalåtar!

tre kurshelger med
Jenny Elisabeth Gustafsson

Västergötlands spelmanförbund i samarbete med ABF och Axvalla Folkhögskola är så stolta och glada att under hösten kunna bjuda in till tre kurshelger med Jenny Gustafsson på Axvalla folkhögskola. Fokus för kursen kommer att ligga på västgötskt låtspel.

Sista veckan i mars släppte vi inbjudan via internet och Facebook, på en vecka var kursen full. De anmälda kommer från Västra Götaland, närliggande landskap samt ända från Fredrikstad i Norge! Så himla kul!

Under tre lördag - söndagar i höst kommer tjugotalet kursdeltagare att bo på Axvalla och jobba med västgötamusik. Kursen riktar sig till den som är van att lära på gehör, vill tränga djupare in i västgötalåtarna och utveckla sitt låtspel. Förutom låtspel och spelstil kommer kursen innehålla nedslag i både notsamlingar och arkivinspelningar, stämspel och arrangemang.

Är du intresserad av att gå en sån här kurs framöver? Berätta det gärna för oss!

Ann-Katrin ”Olga” Hellner

Lars Söderström utställning i Skara 6-29 juni

På nationaldagen hålls vernissagen av utställningen Lars Söderström, konstnär, folkmusiker och fiolbyggare i Bladhka och Åbomska Galleriet i Skara. Utställningen visar allt från Lars Söderströms stora oljemålningar till små akvareller och ger även en inblick i hur han arbetade med sitt konstnärskap och som läromästare till en rad välkända folkmusiker. Utställningen kompletteras med workshops och folkmusikinslag av bland annat Pelle Björnlert, Johan Hedin, Mikael Pettersson och Sune Falk, duon 232 Strängar och tiomannabandet Spöket i Köket med mycket mera, i och utanför Bladhka Galleriet under fyra onsdagar i juni.

Anna Ohlin Ek, kulturutvecklare Skara Kommun

Välkomna till Jubileumsstämman den 19 juni, till Göllens 150-årsminne!

Brännhults hembygdsgård norr om sjön Örlen i Ransberg, Tibro kommun.
Kaffe och våfflor finns att köpa mellan kl 11-16.
Stämman samarrangeras av Ransbergs hembygdsförening och Mikael Pettersson.
Upplysningar genom Mikael Pettersson 076-2254488, eller ambrosius_2006@hotmail.com

Mikael Pettersson, riksspelman sedan -89, f.d ordförande i Västergötlands spelmansförbund och känd för de flesta av oss, gör oss påminna om 2 stycken jubilarer för i år. Den äldste är Lars Olofsson i Dala född 1816 (vars 200-årsminne vi skriver om här intill), och den 50 år yngre är Herman Hellström "Göllen" från Ransberg född 1866. Följande text om Herman Hellström är ett sammandrag jubilarer till ära, hämtat från boken Ransberg en spelmansbygd av Mikael Pettersson och Marika Jakobsson.

Herman Hellström "Göllen"

Hermans fader Johan (1820-1904) och moder Charlotta Svensdotter (1828-1912) fick 6 barn. År 1865 flyttade familjen från Sånna till Fågelsången Viken i Ransberg, där de bosatte sig i en jordkoja invid en stor sten. Herman, näst yngst föddes den 27 oktober år 1866, och dog 81 år senare, den 31 juli år 1948 på samma ställe. Herman och föräldrarna försörjde sig på ett litet jordbruk och pappa Johan var också målare. I kulan bodde alltså alla 3 generationerna inklusive några får. År 1893 fick man byggnadsmaterial från folket i byn så man kunde bygga sig en liten stuga på samma tomt, där man bott nu i 28 år.

Göllens stuga, Fågelsången

Göllen gifte sig med Ida (1877-1957) och de fick dottern Hildur (1900-1961), som sedan fick ättlingar fram till nutid. Till yrke blev Herman målare som sin far, och han förgyllde även saker berättas det. Därav öknamnet Göllen. Han var jämte Alexius Johansson (1869-1942) en av de skickligaste och namnkunnigaste spelmännen i Ransberg med omliggande bygder under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Han lärde sig spela av fadern Johan, kallad "Gamlegöllen". Denne var väldigt noggrann lärare åt sina söner Herman och Ivan och det sägs att om Herman spelade falskt så fick han sig en örfil av fadern. Hermans fiolhållning var

ålderdomlig, han stödde nämligen fiolen mot bröstet. Herman broderande gärna ut låtarna med lurig ornamentik och drillar och hade olika namn på strängarna. E-strängen kallades "kvinten", A-strängen var "anten", "tenor'n" var D och G-strängen var "vröln". Han höll sig mest till den äldre låtrepertoaren d v s mestadels polskor, men spelade även populärare låtar som "Farfar dansar gammalvals" m fl. Då han spelade ägnade han hela sin själ åt spelet och flera källor uppger att han hade ett skickligare sceniskt framförande än andra spelmän. En låt folk kunde få höra var "Skams polska". Mitt i låten vred han ned 2 strängar under tiden som han spelade vilket såg lustigt ut tyckte många. Det sägs även att han sjöng en del och då med sin hustru Ida. Han spelade för det mesta själv, men ibland med andra spelmän, bl a Bertil Johansson (1916-1980) i Fiskestigen invid sjön Örlen. Det berättades, att "en natt då Herman var på väg från Gräskärr där han spelat, så fick han se saker i syne. Han slog till med fiolen för att skydda sig, men i själva verket så slog han fiolen mot en tall så att fiolen gick i tusen bitar. Dagen efter låg han och grät för han kunde inte begripa vad som hänt där på natten i skogen." Han lyckades trots detta att få ihop bitarna så han kunde spela på fiolen igen.

År 1931 i Axvall spelades Göllen in av Nils Stålberg i en inspelning som fortfarande finns bevarad, dock svårtolkad. 1933 var det en Spelmansstämman i Mariestad då bl a Herman och Alexius deltog. Ofta var de rivaler och de var sällan sams. "Göllen i Vika" kom på bättre plats (2:a plats) än stormästaren "Alexius i Tögmossen" (3:e plats) och de hann knappt av bussen i Viken förrän spydigheten började. Herman sa att "du fick inget pris för att du var bra utan för att du var ful". Genast blev det slagsmål på Vikakullen och det sägs att Alexius aldrig kom över att han kom på en sämre placering än Herman.

Det finns fantastiskt mycket roliga historier om denne Herman Hellström, och flera av dessa kan man alltså läsa ur boken Ransberg en spelmansbygd. Boken säljs av Spelmansförbundet. Missa nu inte årets Jubileumsstämman den 19:e Juni!

Mikael Pettersson i samarbete med Michael Eriksson.

Rivalerna Alexius (tv) och Herman (th)

Jubilar nr 2 - Lars i Dala 200 år!

Mikael Pettersson har här hämtat material från egna intervjuer under åren 1998-99 med tre släktingar till Lars, vidare text från Lars' son David Hennix, sedermera kantor och lärare i Sandhem, samt material från hembygdsforskare J Möller i Korsberga, hämtat från ett utdrag från ULMA 9242, år 1936. Här följer ett kort sammandrag.

Lars Olofsson föddes 13 feb 1816 och dog 3 maj 1885. "Den utan gensägelse under första hälften av 1800-talet mest namnkunnige storspeleman i dessa orter var spelman i Dala", berättar Möller. Han var bonde och tillika snickare där han bodde i sin födelsegård Nolgården. Gift med Maja-Lena (född i stommen Tiarp 27 dec 1820) fick de 12 barn av vilka tre dog i späda ålder. Möller berättar vidare att han spelat på hela 1304 bröllop(!?)

Om detta finns det dock olika uppgifter. Han trakterade både klarinett och fiol, och det berättas att han vid unga år, och "liten tarvligt klädd bonde", varit i Göteborg hos en musikhandlare för att köpa en klarinett och imponerat stort med sin skicklighet (i Hennix parallella berättelse står det att han varit och köpt en fiol). Båda beskriver livfullt hur han genom sitt spel på hemresan tjänat ihop hela instrumentköpet plus en god slant i förtjänst. Hennix berättar att Lars i Dala var bonde, hjulmakare och vagnmakare, men det var som spelman han gjorde sig mest bekant. Han började öva som liten gosse på fiol och klarinett, men var ej bortkommen även på orgel och flöjt. Det mesta av denna konst hade han förvärvat genom egna studier. Dock spelade han en tid för Direktör Mankell i Skara av vilken han fick en mängd notmaterial. De lär dock ej kommit till användning enligt Hennix. "I konsten att stoffa ut musiken med drillar och de mest olika variationer fick man leta efter hans like, och fick Lars härför höga lovord även av personer med direktörs examen. Och såsom han kunde dundra på med stråken lät som en hel orkester

varit framme. Inte underligt för den skull att det ryckte i benen på både gammal och ung när Lars stämde upp sina låtar". Hennix berättar vidare att "Lars var en stor humorist. En rolighetsmakare som höll glädjen var han kom fram. Skämtsamt var han men slippighet lät han se ej undfalla till. Rättfram och ärlig var han som få, varpå många vackra bevis skulle kunna andragas", menar Hennix.

Låtar kända efter Lars i Dalas rika repertoar är endast en kvarvarande polska, förmedlad av Lars Johan Holmgren i Tun sommaren 1908, och då upptecknad av Samuel Landtmansson. Holmgrens syster Johanna spelade också fiol och hon var gift i Kungslena, nära Dala. På gamla dagar flyttade hon tillbaka till sin bror i Tun och kan då antas tagit med sig låten. Lars i Dala var samtida med flera andra bemärkta spelmän och ur berättelserna Mikael har samlat framkommer att han spelat ihop med flera av dem. Det kan antas att han spelat bl a med Aron Hakberg, Spel-Maja i Korsberga, och Klockare Anders Billman i Högstena (1817-1875).

Mikael Pettersson i samarbete med Michael Eriksson.

Minneskonsert

Lördagen den 23 Juli kl 17.30

håller Mikael Pettersson en minneskonsert för att hedra den erkänt skicklige och omtyckte spelmanen Lars i Dala.

Detta sker i trädgården på Nolgården i Dala. Denna gård, där Lars levde och verkade, ligger mittemot kyrkan i Dala.

I händelse av regn hålls konserten i Dala kyrka.

Info: Mikael Pettersson 076-225 44 88, ambrosius_2006@hotmail.com

Årets näverlur 2016!

Ida Malkolmsson, sångerska och musiker från Göteborg och medlem i Arbetsgruppen för Årets Näverlur (ÅN) vill meddela följande: Under Göteborgskalaset i augusti kommer Årets Näverlur att delas ut till trumpetaren Torkel Johansson från Åre. Ceremonin äger rum på Göteborgs Operan kl 12.30 söndagen den 21/8 och dagen innan kommer han även att medverka på konsert i Domkyrkan kl 17.00. I samband med begivenheterna ges också under lördagen gratis kurser i näverlur, kohorn och kulning, läs mer på hemsidan www.aretsnaverlur.simplesite.com Årets näverlur ingår som en del i Riksförbundet för folkmusik och dans (RFoD).

Låtspelslaget! Ett integrationsprojekt som möts i musiken

Jag heter Josefine Persson och har startat upp ett Låtspelslag i Trollhättan, ett integrerande spelmannslag där folkmusik ifrån olika kulturer och länder spelas. Som initiativtagare tror jag starkt på den traditionella musikens betydelse i att skapa betydelsefulla möten människor emellan. Med den här texten vill jag dela med mig av mina erfarenheter.

Tanken med Låtspelslaget är inte att skapa ett slipat, tajt världsmusikband, utan att erbjuda en knypunkt där folkmusiker kan träffas och lära känna varandra.

Formen och pedagogiken kring Låtspelslaget är influerad utav Ethno, World Wide Orchestra och El Sistema.

svenska klassiker såsom tex. Gärdebylåten, Eklundapolska och Trollens brudmarsch. De resterande 13 var traditionella låtar ifrån andra länder, såsom tex. Foug el Naghal (Aleppo/Syrien), Elli Yas (Turkiet) och Morpeth Rant (Irland).

Låtspelslaget är en del av Trollhättans Stads kulturskoleutvecklande integrationsprojekt "N3:s nodverksamhet på Kronan Kulturhus". Pengarna till projektet kommer ifrån staten, Urbana Utvecklingsnämnden, och tre pedagoger har anställts där jag och en till jobbar med musik och den tredje jobbar med dans.

Förra året hade Låtspelslaget 65 besök, i snitt 5/träff. Åldersspannet på deltagarna

Låtspelslaget i Trollhättan. Fotograf: Manuel Åkerlund.

Ethno är ett ungdomsläger i världsmusik som i över 25 år har utvecklats och spridits till andra länder. World Wide Orchestra är ett band och ett sommarläger för ungdomar i Västra Götaland som vill spela världsmusik under ledning av professionella världsmusiker. El Sistema är en integrerande och socialt fokuserad kulturskolemodell från Venezuela som resulterat i flera riktigt duktiga klassiska musiker sen dess framkomst för 40 år sen.

Konceptet är enkelt:

- * För alla åldrar, nivåer och instrument.
- * Fokus ligger på traditionella låtar ifrån olika låtutlärare, länder och kulturer.
- * Låtarna lärs ut på gehör. (När passet är slut delas noter ut till de som vill ha.)
- * Ny vecka = Ny låt
- * Fredagar 17:30 – 19:00 på Kronan Kulturhus, Trollhättan.

Låtspelslaget startade under höstterminen 2015 efter att ha växt fram ur några kortkursprojekt. Hittills har det varit 24 träffar. 13 låtar lärdes ut under första terminen. Trots det så jammades det på hela 25 låtar, eftersom vissa deltagare redan hade gemensam repertoar. 12 av dessa 25 låtar var

har varit 5-65+ år. Besöken utgjordes av 21 olika personer. Många valde alltså att komma tillbaka till fredagsträffarna. Låtspelslaget är upplagt så att deltagarna kan välja själva hur mycket de vill vara med och hur ofta de vill komma tillbaka. Vissa utav deltagarna har växt upp i Sverige, med flera generationer av lokalbor i släkten, medan andra inte har bott i Sverige ens ett halvår. Etablerade spelmän bekräftar att Låtspelslaget är en viktig och betydelsefull träffpunkt. Jag har sett hur nyanlända deltagare hittat in i de lokala spelmannslagen via Låtspelslaget. Idag åker alla på spelmannsstämor ihop.

Josefine Persson

Välkommen på spelmannsstämman i Trollhättan den 14 juli!

För mer info, kontakta mig Josefine Persson på 0733488365, bli medlem i vår facebookgrupp N3 Låtspelslag, eller kolla in vår facebook-sida N3:s Nodverksamhet på Kronan.

Kurs på Vara Folkhögskola

Kurshelgen på Vara Folkhögskola fortsätter att locka deltagare från stora delar av Sverige, samt en och annan från utlandet. Drygt 180 deltagare var anmälda, sjukdom och andra oförutsedda händelser i sista minuten reducerade antalet något. Ett 20-tal ledare tog hand om alla deltagare. I år var det 9 olika kurser man kunde välja på.

Foto: Michael Eriksson

I anslutning till maten på lördag kväll, hölls ett kulturinslag. Låtar efter urmakaren Carl Johan Andersson från Fristad. Jenny Gustafsson och Pers Nils Johansson spelade och berättade om honom. Söndagen avslutades med en kort konsert, då olika grupper visade upp något av det de lärt sig på kursen.

Vilka kurser som erbjuds kan variera från år till år. Vi kursansvariga försöker även få lite variation på ledarna till de olika kurserna. Ett problem vilket återkommer varje år i stor eller liten utsträckning är behovet av logi. Det är inte alla som vill bo i masslogi eller bor så nära att de kan åka hem. I år fick folkhögskolan med kort varsel lämna ifrån sig tio rum, detta för att hysa asylsökande flyktingar. Därför fick några bo på andra håll.

Foto: Michael Eriksson

Tidigare år har förbundet inte behövt vara med och betala ledararvoden. Studieförbundet och folkhögskolan betalade hela den kostnaden. På grund av ändrade regler i regionen, är förbundet numera med och delar på denna kostnad. Kostnaderna för ledare, mat och logi påverkar naturligtvis kursavgiften. I år fick barn och ungdomar upp till 18 år betala en lägre kursavgift. Förbundet använder beviljade bidrag för subventionera kurserna för dessa.

Anders Brissman

Noter eller inte noter?

I informationen till spelmansförbundets kurser står det ofta: ”All utlärning sker på gehör så tag därför med dig inspelningsutrustning”. Jag har funderat kring detta eftersom jag själv tycker att jag har så god hjälp av att ha noter. Som relativ nybörjare har det varit väldigt svårt att hänga med vid utlärningen av durspelslåtar; det går så fort, finns alltför många knappar och jag hittar inte de rätta etc. De gånger det har funnits noter har det hjälpt mig att förstå hur låten är uppbyggd, jag får en inre bild över ”hur den ser ut” och kan hänga med bättre. Men att fråga efter noter har inte varit helt lätt, vissa lärare blir avvisande och lite frustrerade av frågan. Jag har också märkt att frågan om noter eller inte noter lätt blir laddad – jag vet personer som tycker sig inte kunna delta i kurserna eftersom de inte får noter.

Men min nyfikenhet har väckts. Finns det fördelar med att lära på gehör? I vilken mån är man från födseln en ”bildmänniska” eller en ”lyssnarmänniska”, dvs man lär sig enklast genom att se eller genom att lyssna? Vilken roll spelar det att det var så man gjorde historiskt – skulle vi kunna ändra traditionen nu när alla har tillgång till papper och penna? I vilken mån kan man förbättra ett gehör som man inte tycker sig ha? I vilken mån lägger noter ett hinder i vägen för att komma ihåg låten utantill?

För att belysa frågeställningen ställer jag dessa frågor, och några till, till en av fiollärarna på Varakursen, Hans Kennemark, frilansande musiker, låtskrivare, lärare på musikhögskolan mm.

Hur ser man på frågan om noter på Musikhögskolan?

Hans säger så här: ”På musikhögskolan beror frågan om noter eller inte noter på sammanhanget. Att kunna spela efter noter är en tillgång; gehörsspel är en tillgång i vissa sammanhang. Sitter man i en stor orkester och spelar klassisk musik är det nästan omöjligt att lära sig allting utantill. Men notbilden säger aldrig allt, det finns alltid något att tolka. Ska du ha notbilden till att dokumentera hur en spelman spelar så blir den väldigt detaljerad. Du måste skriva ner alla ornament och alla stråk och du behöver skriva ut dynamik och förslag, och rytmens underdelning är inte exakt hela tiden. Istället blir det så att notbilden tecknas ned förenklat men den som är förtrogen med låtens tradition vet hur man tolkar notbilden. Det gäller alla genrer.

Jag undervisar i fiol och det är så mycket visuellt i fiolspelet som jag vill att den som lär sig en låt från mig ska ha. Stråkföring, puls – där finns så mycket information som man inte kan skriva i en notbild. Vill man att kursdeltagarna ska få med sig en låt och även karaktären av låten så går noterna

bort. Jag förmedlar en tolkning; en stil, en tradition, en puls och det får man i det direkta mötet. Det är det som är grejen med spelmanstraditionen, att man får låtarna efter någon. Som förmedlare försöker man omsorgsfullt så ett frö men det som växer upp är ändå en egen planta, en ny tolkning. Går det att träna upp ett gehör?

Man kan träna ett gehör men det är inte så lätt att göra det med noters hjälp. Mäniskor fungerar musikaliskt väldigt olika. Jag träffar hela tiden på olika typer av musikanter, med olika bitar av notbundenhet eller gehör. Jag tror att det är för många som det är för mig: om man lär sig en låt efter noter så tar nästan det lika lång tid att göra sig fri från notbilden som det hade tagit att lära sig den på gehör från början. Man aktiverar inte gehöret så mycket när man tittar på noter. Jag tror att man tränar upp gehöret genom att lyssna och att gehöret även involverar muskelminnet.

Gehör är olika saker. Det gehörmässiga minnet för inläring är en sak, intervall eller att t.ex. uppfatta harmonisering en annan. Allt går att träna upp.

Pulsen är viktig vid all övning. Noter kan användas till att analysera - hallå vad var det som hände där? Hur förhåller sig den här lilla frasen till pulsen? All kunskap är naturligtvis en tillgång. Det öppnar sig många möjligheter när man kan läsa noter. Om man inte hinner träna in utantill så kan man istället träna upp sin notläsning och det behöver inte bli sämre musik för det.

Gehör handlar framförallt om att man är närvarande i det man gör och att det man gör betyder någonting. Om man öppnar upp för en närvaro i varje stund så tror jag att man får ett annat lyssnande. Man slipar sitt gehör.”

Hans lägger till: ”Jag tycker själv inte det är så lätt att släppa noterna och på scen vill jag helst slippa dom. När jag övar in ett arrangemang så kan det ta lång tid. Man får jobba sig fri.”

Efter samtalet med Hans känner jag mig mer fri till att faktiskt använda noter, men också mer peppad till att anstränga mig till att lära mig låtarna gehörsvägen. Det är nu inte så att jag vill vara notbunden – det ger en stor frihet och spelglädje att kunna spela utan noter. För mig spelar dock noterna en viktig roll då jag sitter på min kammare och försöker komma på hur låten ska spelas. Eller då jag sitter i en grupp och försöker hänga med på sådant jag kan lite grann. Och jag gillar att analysera fineserna och uttrycka dem i notskrift.

Marie Rönnbäck

Månsing - ny skiva med västgötalåtar!

I juli släpper Jenny Gustafsson och Hans Kennemark sin första gemensamma skiva. Det är den första i en serie skivor som duon planerar att ge ut under de kommande åren. Efter att de spelat ihop allt mer de senaste åren har de nu gjort allvar av skivan de länge pratat om, en skiva med flera "oupptäckta" pärlor. Det finns så himla många bra västgötalåtar som inte spelas, säger Jenny då jag träffar henne under årsmöteshelgen i Ulricehamn. Ett av målen med den här skivan, fortsätter hon är att lyfta fram hittills okänt eller lite spelat material och förhoppningsvis berika den västgötska repertoaren.

Foto: Karin Björk

Jenny beskriver det som en stark drivkraft det där med sökandet efter "nya" låtar. Fynden får jag ofta ett speciellt förhållande till och det ger mig mer att få ett sammanhang kring låtarna.

Månsing - som förutom namnet på skivan är det hemliga språk som västgötnalarna hade sinsemellan, rymmer låtar från spridda delar av landskapet. Själva inspelningsplatsen valdes med stor omsorg. Vi testade akustiken på flera ställen, säger hon och fastnade tillslut för Tärby kyrka som har både bra akustik och ligger ensligt till. Man vill ju inte ha en trafikerad väg precis utanför. De runt 20 låtarna som de turas om att spela stämmor på, spelades in i början av december. Det var roligt och intensivt. Ja, sköj arbete helt enkelt, säger Jenny. För mig är det första gången så hela processen känns både spännande och lärorik.

Foton till omslaget togs under julhelgen i och runt ett gammalt mejeri på Kinnekulle. Det var ju en grön och varm jul, säger Jenny

men just den dagen vi skulle fota kom snön och kylan! Det var iskallt och vi stod där rätt tunnklädda och spelade. Det var himla svårt, skrattar hon men vi hade en jättedukig fotograf som fick oss att slappna av. Nästa steg är att få omslaget klart.

Skivsläppet, försätter Jenny kommer att ske på väg genom Västergötland, nämligen ombord på kanalbåten M/S Sandön. Vi vill att detta ska vara en fest för folk tillsammans med oss och hoppas det är många som vill spela på den öppna scenen. Vi tycker det är en kul idé att göra skivsläppet genom Västergötland. Det är en bra bild av

vad skivan är - en resa genom landskapet! Är du intresserad av att vara med ombord ska du spana in annonsen här i tidningen, packa fässingen och dra till Karlsborg.

Liten Månsingordlista

Här är några av de ord vi lånat från Månsing och använder idag,

Paj – jacka

Fika – dricka kaffe

Lattjo – roligt

Fjälla – flicka

Kis – pojke

Tjacka – köpa

Smeka – smörgås

Sno- stjäl

Stålar – pengar

Fessing – knallens säck som han packade sina varor i.

Ann-Katrin "Olga" Hellner

Spelmansstämman i Odensåker 2015

Lördagen 1 augusti 2015 lämnade jag Dalarna och mina spelkamrater där. Det kändes tråkigt att åka hem. Samtidigt kunde jag för första gången hinna besöka stämman i Odensåker. Det visade sig vara ett bra val. På stämman fanns det många bra och trevliga spelmän. Peder och jag gick på konserten i kyrkan. Efter konserten marscherade vi spelmän till stämman. Marianne och Britt-Marie grillade och vi åt tillsammans. Det var spel både utomhus och inomhus. Allt var väldigt välordnat.

I huset fanns det tillgång till bra fika. Där fanns också ett glatt och roligt gäng som jag spelade länge med. Vilket ös! Vad bra att jag kom till denna stämman! Besök den du också 6 augusti 2016!

Ingegerd Persson

Spelmansstämma i Odensåker

Lördagen den 6 augusti 2016

Vi är glada att kunna fortsätta traditionen med spelmansstämma i Odensåker första helgen i augusti.

Det inleds med musik av "Vittra" - Anna Dahlgren Johansson, Åsa Björkman och Karin Sjöberg i Odensåkers kyrka kl 18.

Efteråt gemensam marsch till Logården. Alla spelmän välkomna att spela med i marschen. Vi spelar bl.a gänglåt efter Anton Lund

Buskspel i och runt Logården dans till spellista.

Välkommen att spela till dansen!

Serveringen öppen hela kvällen där finns: mackor, kaffebröd, varmkorv, kaffe, dricka, skinnatröt och glass, grillar finns.

Frågor och info kontakta Helena Ambertson 0708-187428

Spelmän får en kaffebiljett som berättigar till en fika.

**Välkomna till Odensåker
den 6 augusti**

Spelträff vid Beckas stuga

Måndagen den 11 juli, kl. 17.00

Vi bjuder återigen in till en spelträff ute i naturen.
Fika och varm korv finns att köpa.

Beckas stuga ligger uppe i skogen på vägen mellan Nitta och Varnum i Ulricehamns kommun (följ skyltning).

Info:

Michael Eriksson, tfn 073-826 77 21, kalaspaff@icloud.com
Sabina Henriksson, tfn 0705-43 40 51, info@sabina.henriksson.se

Arr. Varnums Hembygdsförening och Föreningen TRAD. www.varnum.nu

20 juli Skivsläpp mellan Vänern & Vättern!

Jenny Gustafsson & Hans Kennemark
med skivan

MÅNSING

Följ med när M/S Sandön lägger ut på färd genom Västergötland!

Utfärd från Karlsborg kl 18.00, båten återvänder runt midnatt
Ombord finns gott om plats att spela, buffé och bar
Öppen scen från kl 19.00

För den som önskar övernattnin rekommenderas B/B Gula Villan

Resa inkl. buffé 350 kr
utan buffé 200 kr

Biljetter köps hos Rederi Sandön
tel. 070 2145254
bokning@mssandon.se

OBS! Begränsat antal platser

VÄLKOMNA TILL FOLKMUSIKSTÄMMA I FORNBYN

15.00- STÄMMAN ÖPPNAR

15.30-17.00 FOLKMUSIK OCH LEKAR FÖR
BARN MED KRISTIN SVENSSON

15.30-17.00 LÅTVERKSTAD MED CARL NYQVIST

15.30-17.00 VISSTUGA MED ANNA DAHLGREN

17.00 GRILLARNA TÄNDS, BUSKSPEL

19.00-20.00 KONSERT MED VÅGSPEL

20.00- SPEL TILL DANS & BUSKSPEL

BARNFÖRESTÄLLNINGEN OCH LÅTVERKSTADEN ÄR GRATIS FÖR ALLA.
KONSERTEN KOSTAR 120 KR FÖR VUXNA, 80 KR FÖR UNGDOMAR 12-18 ÅR
SAMT FÖR PENSIONÄRER OCH BARN UNDER 12 ÅR GÅR IN GRATIS.

FIKAFÖRSÄLJNING HELA DAGEN. UNDER KVÄLLEN KOMMER GRILLAR VARA
TÄNDA SÅ FÖRUTOM DITT INSTRUMENT OCH DINA DANSSKOR - TA ÄVEN MED NÅGOT ATT LÄGGA PÅ GRILLEN!

FÖR MER INFORMATION BESÖK SKARASTÄMMAN PÅ FACEBOOK ELLER KONTAKTA:
ANN-KATRIN "OLGA" HELLNER 0708-77 44 97 ELLER MARIANNE BUSK 0733-28 13 00

EVENEMANGET ÄR ETT SAMARBETE MELLAN

VÄSTERGÖTLANDS
MUSEUM

ORNUNGASTÄMMAN

2016

12 - 14 AUGUSTI

ANNA LINDBLAD TRIO

**OLEMAN GÖRAN PREMBERG VÄSTRA LÅTVERKSTAN
VÅGSPEL KAPTEN GULD & STYRMAN SILVER**

TVÅ-DAGARS LÅTKURS MED BILLY LÄTT

Anmälan till: billy.latt@t-fk.no

**WORKSHOP MED ANNA LINDBLAD TRIO
DANSKURS**

SERVERING CAMPING BUSKSPEL DANS

INFO:

WWW.ORNUNGASTAMMAN.SE

0733-770368 Jenny G / 0705-434051 Sabina H

Tore G. Wärenstams stiftelse

FOLKMUSIKFEST 23 JULI I BORGUNDA

Eva Tjörnebo med Sven Ingvar Heij & Viskompaniet

• Workshops Lördag 23 juli

Från kl.13.00 - 16.00. Pris.100kr.

- Viskurs med Eva och Sven Ingvar
- Lär dig låtar av och med hela Viskompaniet (Alla instrument är välkomna.)

Konsert kl.19.00. Pris.100kr

Eva / Sven Ingvar / Viskompaniet

www.viskompaniet.se

Jenny Franke och Per Runberg

Grundkurs i Slängpolska -100kr

Fredag 22 juli kl. 18.00 - 21.00
Sörmländsk slängpolska med broderier lånade från andra trakter och stilar.

Slängpolskefördjupning -150kr

Lördag 23 juli 13.00 - 17.00
Fördjupning i folklig dans med utgångspunkt i slängpolska och utflykter i andra folkliga pardanser.

Pris för båda kurserna! 200kr

www.jennyfrankedans.wordpress.com

Marita Sonestedt - Dramapedagog
Lek och Låt

Workshop för barn och vuxna

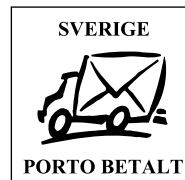
Fyll på ditt förråd med rim & ramsor, sång, danslek och rörelseglädje. Vi letar i vårt kulturarv och lär oss gamla och nya ramsor, visor och rörelselekar.

En kurs för alla åldrar!
Lördag 23 juli Kl. 10.00 - 11.30
Pris.100kr/deltagare

www.maritakultur.se

Anmälan, upplysningar, rumsbokningar - Se hemsida och Facebook www.galleri2aar.se - Tel: 0708 - 310 352

B

Kalendarium

28 maj

Askerödsstämman i Ströms slottspark, Lilla Edet Start kl 12.00
Info: Roland Hjelte tel 070-680 50 72

6-29 juni

Lars Söderström utställning och konserter i Bladhska och Åbomska Galleriet i Skara, se artikel sidan 5.
Info: www.skara.se

9 - 12 juni

Ransäterstämman, Värmland.
Info: www.ransatersstamman.se

18 juni

Spelmansträff i Kleven, Huskvarna
Info: www.vff.nu

17 - 19 juni

Degerbergastämman, Degerberga Skåne.
Info: www.skandefolk.se, info@spelodans.org

19 juni

Jubileumsstämman till Göllens 150-årsminnet! Brännhults hembygdsgård, Tibro kommun. Se artikel på sidan 6.
Info: Mikael Pettersson 076-225 44 88, ambrosius_2006@hotmail.com

26 juni

Intåg i Högsommarland. Folkmusikgudstjänst i Bredareds kyrka kl. 18.00. Susanna Moberg, Hans Kennemark med spelmän, "Midsommarkören" m.fl.
Info: Susanna Moberg 0703-76 45 99, susannamoberg@musikernu.se

2 juli

Spelmansstämman i Vänga kvarn, Fristad.
Info: www.vangakvarn.se

3 juli

Spelmanstämman i Boda, Dalarna.
Info: www.bodabygden.se

6 juli

Bingsjöstämman, Dalarna.
Info: www.folkmusikenshus.se/bingsjo

9 juli

Spelträff på Börjesgården Hällesåker. Start kl 12.00 med övning av allspelslåtar, uppspel kl. 13.00.
Info: <http://hallesakersspelmanslag.se>

11 juli

Spelträff i Beckas stuga, Varum, Ulricehamn. Från kl 17.00. Se annons på sidan 10.
Info: Michael Eriksson 073-826 77 21
Se även på www.varum.se

14 juli

Spelmansstämman i Trollhättan, invigning kl 15.00 vid slussområdet Gamle Dal. Se artikel på sidan 7.
Info: Josefine Persson på 073-348 83 65

16 juli

Skarastämman i Fornbyn. Grill o spelkväll. Start 15.00, workshops 15.30, konsert 19.00. Se annons på sidan 10.
Info: Ann-Katrin "Olga" Hellner 0708-77 44 97
Skarastämman på Facebook
Marianne Busk 0733-28 13 00

20 juli

Skivsläpp mellan vännerna & Vättern. Se artikel på sidan 9 och annons på sidan 10.

23 juli

Workshop och konsert på Galleri 2 Åar, Borgunda med Sven-Ingvar Heij, Eva Tjörnebo & Viskompaniet. Lek & Låt med Rim och Ramsor - för barn och vuxna med dramapedagog Marita Sonestedt. Slängpolskekurs 22 och 23 juli med Jenny Franke. Se annons på sidan 11.
Info: Galleri2år - facebook, 0708-31 03 52

23 juli

Mikael Pettersson håller minneskonsert över spelmannen "Lars i Dala" på Nollgården, Dala kl. 17.30. Se artikel på sidan 6.
Info: Mikael Pettersson 076-225 44 88, ambrosius_2006@hotmail.com

25-31 juli

Sjövikskursen. *Kursen fullbokad!*
Info: www.vsf.nu/sjovikskursen/

25-31 juli

Korröfestivalen, Småland.
Info: www.korrofestivalen.se

31 juli

Spelträff i Balterynd, Tibro. Start kl 12.00 i hembygdsgården
Info: Anders Brissman, 072-528 91 28, anders.brissman@telia.com

31 juli-7 augusti

Uddevalla Folkmusikfestival
Info: Lotta Johansson, Bohuslänns spelmanförbund 0522-20114, lottastrand@live.se

6 augusti

Spelmansstämman i Odensåker. Konsert i kyrkan kl 18.00 därefter gemensam marsch, ta med ditt instrument och delta! Buskspel och dans till spellista. Se annons sidan 9.
Info: Helena Ambertsson 0708-18 74 28.

12-14 augusti

Ornungastämman. Buskspel, låtkurs och konserter. Se annons på sidan 11.
Info: Jenny Gustavsson 0733-77 03 68
Sabina Henriksson 0705-43 40 51
www.ornungastamman.se

16 augusti

Presstopp för Västgötspelmannen. Sista dagen för material till Nr 3! Planerad utgivning vecka 39.

20 augusti

Spelsträff på Björkandergården i Böja. Start kl 17.00. Buskspel, dans till spellista
Nora Billings hembydsförening säljer fika.
Info: Susanne Lind 0730-52 13 14,
Ann-Katrin "Olga" Hellner 0708-77 44 97.

27 augusti

Boråsstämman i Ramnaparken, folkdans, slöjd, allspel, buskspel konsert mm
Info: Anita Widell 0704-25 14 09
anita.widell@bornet.net
www.borasspelman.se

27 augusti

Musik i Forsvik Konsert med "Kontoret" kl 20.00 Café finns öppet från 19.00

24 - 25 september

Västgötalåtar! Kurs med Jenny Gustavsson på Axevalla folkhögskola.
Kursen fullbokad!

15-16 oktober

Teknikkurs för hungriga spelmän med Billy Lätt & Jenny Gustafsson Gräfsnäsgården
Ungerskt mat-tema med Mat & Musik
Anmälan: jennyelis@hotmail.com

29 - 30 oktober

Västgötalåtar! Kurs med Jenny Gustavsson på Axevalla folkhögskola.
Kursen fullbokad!

18-19 november

Bauerstämman på Bauergårdens gästgiveri o konferens. En höststämman med fokus på buskspel.
Info: Marianne Busk 073-328 13 00 kvällstid och Janne Wessman 070-471 86 18,
www.vff.nu

3 - 4 december

Västgötalåtar! Kurs med Jenny Gustavsson på Axevalla folkhögskola.
Kursen fullbokad!